

„Milovať to, čo je krásne, nie je ťažko. Ale priznať sa k jedincom, ktorým osud vtisol znak menejcennosti, si vyžaduje ľudí celých, obetavých, ľudí vysokej kvality srdca.“

Viliam Gaňo

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

organizačnej zložky Praktická škola

Obsah:

1. Identifikačné údaje
2. Charakteristika praktickej školy
 - 2.1. Veľkosť a úplnosť školy
 - 2.2. Charakteristika žiakov
 - 2.3. Charakteristika pedagogických zamestnancov
 - 2.4. Prijímanie žiakov na školu
 - 2.5. Ukončenie štúdia
 - 2.6. Dlhodobé projekty a súťaže
 - 2.7. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi
 - 2.8. Priestorové a materiálne - technické podmienky školy
 - 2.9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní
3. Charakteristika školského vzdelávacieho programu
 - 3.1. Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)
 - 3.2. Základné údaje o štúdiu
 - 3.3. Organizácia výučby
 - 3.4. Profil absolventa
 - 3.5. Pedagogické stratégie
 - 3.6. Začlenenie prierezových tém
4. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia
 - 4.1. Hodnotenia žiakov
 - 4.2. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov
 - 4.3. Hodnotenie školy
5. Učebný plán školského vzdelávacieho programu
6. Učebné osnovy praktickej školy
 - 6.1. Učebné osnovy všeobecnovzdelávacích predmetov
 - 6.2. Učebné osnovy odborných - praktických predmetov
 - 6.3. Učebné osnovy voliteľných predmetov

1. Identifikačné údaje

Názov a adresa školy	Spojená škola Opatovská cesta 101 040 01 Košice
Názov ŠVP	Vzdelávací program pre praktickú školu
Názov ŠkVP	Vzdelávaním dajme šancu všetkým žiakom
Názov študijného zamerania	domáce práce
Stupeň vzdelania	ISCED 2c - nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia	30.8.2009
Miesto vydania	Spojená škola, Opatovská cesta 101, Košice

Zriaďovateľ

Názov: Krajský školský úrad

Adresa: Zádielska 1, 040 78 Košice

Kontakty: tel.: 055 / 72 45 442
fax: 055 / 72 45 437

Košice, 30. 08. 2009

.....
PaedDr. Mária Čabalová
riaditeľka školy
(pečiatka školy)

Kontakty:
www.stpke.sk
Tel.: 055/6785469
Fax: 055/6746101

Mgr. Anna Strhárska
zástupkyňa riaditeľky
Tel.:

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

Revidovanie ŠkVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
26. 8. 2010	Úprava bodu 2. Charakteristika PŠ (počet žiakov a zamestnancov)
	Učebné osnovy pre 2. ročník PŠ
25. 8. 2011	Úprava bodu 2. Charakteristika PŠ (počet žiakov a zamestnancov)
	Učebné osnovy pre 3. ročník PŠ
27. 8. 2012	Úprava bodu 2. Charakteristika PŠ (počet žiakov a zamestnancov)
	Úprava učebných osnov
28. 8. 2013	Úprava bodu 2. Charakteristika PŠ (počet žiakov a zamestnancov, bod 2.1)
	Zmena predmetu - doplnenie voliteľných predmetov <i>Starostlivosť o starých a chorých</i> a <i>Výroba keramiky</i>
27. 8. 2014	Úprava bodu 2. Charakteristika PŠ (počet žiakov a zamestnancov)
	Zmena predmetu - zámena predmetu <i>Starostlivosť o starých a chorých</i> za predmet <i>Regionálna výchova</i>
	Zmena adresy školy
15.11.2014	Doplnené požiadavky pedagogických a ostatných zamestnancov na kontinuálne vzdelávanie

2. Charakteristika praktickej školy

Praktická škola je úplná štátna škola pre 1. až 3. ročník pre žiakov s mentálnym, telesným, viacnásobným postihnutím. Praktická škola je organizačnou zložkou Spojenej školy, Opatovská cesta 101 v Košiciach. Škola zabezpečuje vzdelávaciu činnosť zameranú na všestranný rozvoj osobnosti žiakov s ľahkým, stredným, ťažkým a kombinovaným stupňom mentálneho postihnutia. Pripravuje žiakov na začlenenie do spoločnosti do takej miery, do akej im to umožňuje ich mentálne postihnutie.

Praktická škola poskytuje nižšie stredné odborné vzdelanie v súlade s platnými učebnými osnovami pre praktickú školu a pripravuje žiakov na zvládnutie potrieb každodenného života.

Zabezpečuje výchovno-vzdelávaciu a záujmovú činnosť v čase mimo vyučovania v záujmových útvaroch, zabezpečuje stravovacie služby žiakom aj zamestnancom školy.

Škola má právnu subjektivitu, jej zriaďovateľom a zamestnávateľom je OÚ Odbor školstva v Košiciach.

2.1. Veľkosť a úplnosť školy

Budova školy je bezbariérová a účelovo zriadená pre 1. až 3. ročník s počtom 3 tried. Ubytovanie žiakov je zabezpečené v DSS LUX n.o., Opatovská cesta 97 v Košiciach. Škola má vlastnú školskú jedáleň.

Žiaci praktickej školy využívajú učebňu IKT, odborné učebne (kuchynku, keramickú dielňu), telocvičňu, posilňovňu, relaxačnú miestnosť a priestory rehabilitácie. V areáli školy je futbalové ihrisko, stôl na stolný tenis a oddychová zóna.

Súčasťou školy je Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, ktoré zastrešuje všetky druhy zdravotného postihnutia.

Veľkosť školy - počet žiakov 2015/2016	
Celkový počet žiakov PŠ	17
Počet žiakov I.PŠ	4
Počet žiakov II.PŠ	6
Počet žiakov III.PŠ	7
Počet ročníkov PŠ	3
Počet tried PŠ	3

2.2. Charakteristika žiakov

Školu navštevujú žiaci 1. až 3. ročníka Praktickej školy vo veku od 16 do 22 rokov z východného Slovenska. Po skončení štúdia sú žiaci pripravení zvládnuť požiadavky každodennej potreby a sebaobsluhy v domácom prostredí.

Škola má skúsenosti s prácou s deťmi s mentálnym a kombinovaným postihnutím. Všetkým žiakom je venovaný individuálny prístup, komplexná špeciálnopedagogická starostlivosť podľa druhu a stupňa postihnutia. Pri výchove a vzdelávaní žiakov naši špeciálni pedagógovia úzko spolupracujú s odbornými pracovníkmi Centra špeciálno-pedagogického poradenstva. Žiaci s viacnásobným postihnutím využívajú služby kvalifikovaného rehabilitačného pracovníka.

Škola vytvára najlepšie podmienky pre žiakov s mentálnym, telesným a viacnásobným postihnutím z dôvodu nízkeho počtu žiakov v triede (priemerný počet žiakov v triede 6), bezbariérových priestorov, výťah, vstupy do budovy školy.

Škola sa zúčastňuje pravidelných súťaží, učitelia podporujú žiakov v ich záujmoch, rozvoji zručností a schopností, dávajú im možnosť prezentovať sa na rôznych podujatiach, venujú sa im aj v mimo vyučovacom čase, najmä v rámci záujmových útvarov.

2.3. Charakteristika pedagogických zamestnancov

V praktickej škole pracujú 3 kmeňoví špeciálni pedagógovia a ďalší 6 učitelia zo špeciálnej základnej školy. Všetci pedagogickí zamestnanci školy spĺňajú odborné kvalifikačné predpoklady. Pedagogický zbor je 100% kvalifikovaný a svoju odbornosť si ďalej zvyšuje absolvovaním rôznych typov vzdelávaní. Všetci pedagógovia majú absolvovanú 1.kvalifikačnú skúšku alebo jej náhradu. Vedenie praktickej školy podporuje ďalšie vzdelávanie všetkých pedagógov.

Charakteristika pedagogického zboru PŠ					
Ukazovateľ		Počet			
		kvalifikovaní	nekvalifikovaní	doplňujúci si kvalifikáciu	externí
Ženy	1	1	0	0	0
Muži	2	2	0	0	0
Spolu	3	3	0	0	0

2.4. Prijímanie žiakov na školu

Podmienky prijímania žiakov do škôl pre žiakov s mentálnym postihnutím určuje § 7 ods.1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách a zákon č.71/1967 Zb. o správnom konaní v súlade s § 62 zákona MŠ SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

Do praktickej školy sa prijímajú žiaci s mentálnym postihnutím alebo žiaci s mentálnym, telesným a viacnásobným postihnutím, ktorí ukončili špeciálnu základnú školu, základnú školu, kde boli vzdelávaní podľa učebných osnov ŠZŠ a ich stupeň postihnutia im neumožňuje zvládnuť prípravu v odbornom učilišti.

Do praktickej školy sa prijímajú aj iné fyzické osoby s mentálnym postihnutím alebo dospelí občania s mentálnym postihnutím v kombinácii s inými postihnutiami, ktorí dovърšili vek 18 rokov a neboli vzdelávaní v odbornom učilišti alebo praktickej škole.

Podrobnosti o počte detí a žiakov v triedach sa ustanovuje podľa §5 vyhlášky MŠ SR č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

2.5. Ukončenie štúdia

Príprava v praktickej škole trvá najviac tri roky. Vzdelávací program praktickej školy sa ukončuje celkovým zhodnotením manuálnych zručností žiaka v rozsahu učiva určeného príslušným vzdelávacím programom. Dokladom o získanom vzdelaní je záverečné vysvedčenie s uvedením zamerania činností, ktoré je žiak schopný vykonávať. Vzdelávanie v PŠ je vekovo ohraničené - do 26 roku života.

2.6. Dlhodobé projekty a súťaže

Praktická škola sa zapája do projektov a rôznych súťaží, čím zabezpečuje istú otvorenosť voči vonkajšiemu prostrediu:

- **Vzdelávanie - projekt EÚ** - finančný projekt podaný 8. júna 2009 na vzdelávanie učiteľov a skvalitnenie vzdelávania žiakov praktickej školy. Vylepšenie materiálneho a technického zabezpečenia vyučovacieho procesu (2014).
- **Kultúrno-športový projekt „Rallye Opatovská, Žiť na plný plyn“** - organizujeme v spolupráci s US Steel, s.r.o. Košice.
- S Poľskom sme nadviazali **vzájomnú spoluprácu konkrétne s mestom Katowice**, ktorá nám zabezpečuje kultúrno-spoločenské podujatie KULINARIA zamerané na zdravý životný štýl. Spolupráca je aj na úrovni výmenných pobytov za účelom rehabilitácie, psychosomatickej stimulácie a poznávanie vzájomných kultúr.
- **Súťaž praktických škôl v Michalovciach**, kde si žiaci každoročne overujú svoje získané poznatky a zručnosti so žiakmi PŠ z východného Slovenska.
- Športový deň **O pohár Martina Záhradníka** v spolupráci s OU Alejová v Košiciach, kde si žiaci zmerajú sily v rôznych športových disciplínach.
- **Mosty bez bariér** - Pribeník, stretnutie žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov intaktnej populácie pre odbúravanie bariér a predsudkov, prezentácie výrobkov a činností týchto škôl.
- **Memoriál Robka Ondáša** - bowlingový turnaj zdravotne znevýhodnenej mládeže.
- **Výtvarná súťaž žiakov PŠ** - každoročné výtvarné vernisáže výtvarných prác na danú tému: *Dotyk s umením* (2009), *Historické šaty* (2010), *Antonio Vivaldi - 4 ročné obdobia* (2011), *Slovensko v miniatúrach* (2012), *Z rozprávky do rozprávky* (2013) a *Múzeum papierových figurín* (2014).

2.7. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi sa neustále rozvíja. Zúčastňujú sa rôznych školských akcií, triednych rodičovských združení a individuálnych pohovorov s triednymi učiteľmi. Rodičia, zákonní zástupcovia a verejnosť majú možnosť oboznámiť sa s chodom školy prostredníctvom webových stránok školy a prezentácií činností žiakov.

Pri škole pracuje Rada školy a Združenie rodičov školy, ktoré sa stretáva na celoškolských rodičovských združeníach, spolupracuje aj pri rôznych akciách organizovaných školou, pomáha pri materiálnom vybavení školy.

Rodičia využívajú služby ČŠPP v zmysle konzultácií a sociálneho poradenstva. ČŠPP pomáha pri zabezpečovaní kompenzačných pomôcok pre žiakov s viacnásobným postihnutím.

2.8. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Praktická škola je situovaná v zrekonštruovaných priestoroch pavilón I na prízemí, kde sa nachádzajú 3 triedy vybavené podľa potreby nastaviteľným nábytkom s priestorom pre nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania a 1 špeciálna učebňa - kuchynka. Na prvom poschodí pavilónu je učebňa IKT vybavená počítačmi s príslušným programovým vybavením a dataprojektorom s plátnom.

Škola disponuje telocvičňou a posilňovňou, ktorá je viacúčelová a využíva sa na telovýchovné aktivity i na hromadné stretávanie žiakov ako spoločenská miestnosť.

Priestory školskej jedálne sú na prízemí v prvom pavilóne.

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, kladieme dôraz na upravené, estetické a bezpečné prostredie tried a ostatných priestorov školy, budovanie priateľskej atmosféry medzi žiakmi, pedagógmi a rodičmi.

2.9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Škola zabezpečuje bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie. Na začiatku každého školského roka sú všetci žiaci poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a školskom poriadku, s ktorým oboznamuje aj rodičov. Žiaci sú s pravidlami oboznamovaní aj v priebehu roka na vyučovacích hodinách a triednických hodinách, pri organizovaní exkurzií, výletov, vychádzok, kurzov. Zamestnanci školy absolvujú pravidelné školenia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru, v priebehu celého roka riaditeľka školy a bezpečnostný technik uskutočňujú pravidelné kontroly, ktoré vyhodnocujú a zabezpečujú odstraňovanie prípadných nedostatkov podľa výsledkov revízií.

Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje podľa § 2 ods. 24 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.

1) pri kúpaní a pri plaveckom výcviku je v jednej skupine najviac päť žiakov,

2) pri školskom výlete je počet žiakov v skupine rovnaký alebo nižší ako počet žiakov v triede, ak je počet žiakov v skupine pri školskom výlete vyšší ako počet žiakov v triede, riaditeľ školy zabezpečí účasť ďalšej poučenej plnoletej osoby.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických pracovníkov pri vzdelávaní

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie);
- priestor pre ošetrovanie úrazu a ku krátkodobému pobytu zraneného, resp. chorého žiaka;
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti;
- lekárnička vybavená podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu;
- zabezpečený vhodný pitný a stravovací režim;
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

3. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Školský vzdelávací program Praktickej školy vychádza z výchovno - vzdelávacích cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (Školský zákon) a Vzdelávacom programe pre žiakov s mentálnym postihnutím ISCED 2c nižšie stredné odborné vzdelávanie, schválené MŠ SR č. CD-2008-18550/39582-1:914, dňa 26.05.2009.

Poslanie školy:

Výchova a vzdelávanie žiakov s telesným a viacnásobným postihnutím a následné začlenenie sa do spoločnosti po ukončení vzdelávania

Vízia školy:

Pripravovať našich žiakov tak, aby získali potrebné vedomosti a zručnosti pre svoj osobnostný rozvoj a začlenenie sa do spoločnosti v čo najväčšej možnej miere.

Dlhodobý cieľ:

Podporiť výchovu a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením k získaniu teoretických a praktických zručností pre ich ďalšie uplatnenie sa v spoločnosti.

3.1 Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

Školský vzdelávací program kladie dôraz na rozvoj osobnosti každého jedinca a na súlad so všeobecne uznávanými životnými a mravnými hodnotami dať každému žiakovi šancu, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a zažil úspech.

Hlavnými cieľmi nižšieho stredného vzdelávania sú rozvinuté kľúčové kompetencie (spôsobilosti), ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná.

Nižšie stredné vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- ✓ poskytnúť žiakom primerané možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby získali záujem o poznávanie nového;
- ✓ rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti;
- ✓ viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého;
- ✓ rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého;
- ✓ podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov;
- ✓ umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť v ďalšom občianskom živote;
- ✓ vyvážené rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumieť sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať;
- ✓ podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych kompetencií, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť, rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom a k svojmu kultúrnemu a prírodnému okoliu;

- ✓ viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami;
- ✓ naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie.

SWOT analýzu považujeme za otvorené sebahodnotenie školy ako organizácie.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ✓ silný manažment ✓ kvalifikovanosť a odbornosť učiteľov ✓ rehabilitačné služby pre žiakov ✓ alternatívne vyučovacie metódy ✓ špeciálno-pedagogická diagnostika ✓ ČŠPP ✓ kreatívnosť, zodpovednosť a spoľahlivosť učiteľského zboru ✓ otvorenosť novým veciam ✓ bezbariérovosť ✓ spolupráca s rodičmi ✓ záujem pedagógov o ďalšie vzdelávanie ✓ vysoké pracovné nasadenie aj mimo pracovného času ✓ pohotovosť pri riešení rôznych problémov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ odchod žiakov do iných škôl ✓ nedostatok financií ✓ finančné ohodnotenie pedagógov ✓ nedostatočná priestorová vybavenosť (priestory v prenájme) ✓ slabý učebnicový fond ✓ nedostatočná úroveň ovládania práce s IKT u žiakov
Príležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> ✓ komplexný špeciálno-pedagogický servis ✓ zvýšenie podpory zo strany rodičov ✓ celoživotné vzdelávanie pedagógov ✓ uplatňovanie žiakov v spoločnosti integrovaným spôsobom v čo najvyššej možnej miere ✓ získavanie finančných prostriedkov z projektov ✓ dobrá spolupráca so zriaďovateľom a inými inštitúciami ✓ zvoliť takú profiláciu, aby sa zvýšil záujem o školu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ integrácia žiakov so zdravotným znevýhodnením do bežných škôl ✓ demografický pokles populácie ✓ zvyšovanie výdavkov na prevádzku ✓ nedostatok finančných prostriedkov na investície ✓ väčšie vzdialenosti od vzdelávacích a kultúrnych centier

3.2. Základné údaje o štúdiu

Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium	Vyhláška 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách
Spôsob ukončenia štúdia	ukončenie 3. ročníka
Doklad o dosiahnutom vzdelaní	ročníkové vysvedčenie záverečné vysvedčenie
Poskytnutý stupeň vzdelania	ISCED 2C - nižšie stredné odborné vzdelanie
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa	bez pracovného zaradenia
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie)	rekvalifikačné kurzy

3.3. Organizácia výučby

Školský vzdelávací program Praktická škola zahŕňa teoretické a prakticko-odborné vyučovanie 5 dní v týždni. V jednom vyučovacom dni majú žiaci maximálne 6 vyučovacích hodín. Na základe odporúčania odborného lekára môže byť vyučovanie primerane skrátené (napríklad na 20 hodín týždenne, teda 4 vyučovacie hodiny denne zo zdravotných dôvodov).

Teoretické vyučovanie je organizované v priestoroch tried. V prakticko-odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na domáce práce. Praktické vyučovanie je organizované formou výcviku v školskej kuchynke, keramickej dielni a v učebni IKT.

3.4. Profil absolventa

Praktická škola je jedna z možností riešenia ďalšieho vzdelávania a následnej integrácie žiakov s mentálnym postihnutím do spoločnosti. Úlohou praktickej školy je pripraviť žiakov na život v rodine - na sebaobsluhu a praktické práce v domácnosti, zacvičiť v prácach profilujúceho predmetu tak, aby mohli vykonávať zmyslupnú prácu v chránených pracoviskách. Praktická škola nie je profesijne zameraná na zvládnutie učebného odboru, preto po jej absolvovaní nezískavajú žiaci výučný list, ale vysvedčenie o absolvovaní.

Absolvent programu nižšieho stredného vzdelávania pre **žiacov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):**

➤ **sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)**

- ✓ vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- ✓ rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat',
- ✓ vie samostatne písomne komunikovat' (nakol'ko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie),
- ✓ dokáže určitý čas sústredene počúvat', prijať a rešpektovat' názory iných ľudí,
- ✓ je schopný vyjadriť svoj názor a obhájiť ho,
- ✓ uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi,
- ✓ rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- ✓ rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne,
- ✓ je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom,
- ✓ rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovat' podľa svojich možností,
- ✓ na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie,

- ✓ chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, akceptuje a rešpektuje multikultúrne odlišnosti detí a dospelých,
- ✓ správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- ✓ preberá spoluzodpovednosť za seba aj za činnosť skupiny,
- ✓ nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy,

- ✓ **kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia**
- ✓ dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne a abstraktné myslenie,
- ✓ rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- ✓ chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- ✓ má vytvorené vedomie o ekológii, je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby
- ✓ ochraňovať prírodu pre budúce generácie,

- **kompetencie (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií**
- ✓ prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- ✓ vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- ✓ využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu,
- ✓ vie používať vyučovacie programy,
- ✓ chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- ✓ vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,

- **kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť**
- ✓ dokáže pracovať s pomocou učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- ✓ získané vedomosti dokáže uplatniť v rozličných situáciách a podmienkach,
- ✓ uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa v chránených pracoviskách,
- ✓ hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých,

- **kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy**
- ✓ rozpozná problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni a skúsenostiam navrhuje riešenia na ich prekonanie,
- ✓ dokáže popísať problém, skúša viaceré možnosti riešenia problému a vie na koho sa môže obrátiť pri riešení problému
- ✓ v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc,

- **osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)**
- ✓ uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
- ✓ dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- ✓ uvedomuje si svoje práva a zároveň rešpektuje práva druhých ľudí,
- ✓ má v úcte život svoj a aj iných a chráni ho,
- ✓ pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- ✓ je schopný počúvať, vysloviť svoj názor, rešpektuje názor iných ľudí,
- ✓ dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív,
- ✓ je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu,
- ✓ uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,

- ✓ uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,
- **kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry**
- ✓ dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- ✓ pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- ✓ správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ✓ ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka, rešpektuje vkus iných ľudí,
- ✓ cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- ✓ má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

3.5. Pedagogické stratégie

Mimoriadny dôraz kladieme na metódy a formy, ktoré by mal učiteľ využívať v našich podmienkach. Prostredníctvom moderných vyučovacích prostriedkov maximálne aktivizovať žiakov na vyučovacích hodinách, efektívne využívať ich doterajšiu slovnú zásobu a vedieť ich stimulovať k lepším výkonom. Je potrebné zamerať sa na progresívne interaktívne postupy učenia tak, aby každá vyučovacia hodina bola ozajstným zážitkom, inšpiráciou na riešenie reálnych komunikačných situácií, aby si žiak osvojoval poznatky ľahko a prirodzene v činnostiach primeraných jeho veku. Pri vytváraní modelových situácií je vhodné okrem racionálnych postupov používať aj rôzne imaginárne a emotívne pôsobenie na žiaka, ktoré sa nachádza v ríši rozprávok, hier, dramatického alebo výtvarného prejavu (tzv. zážitkové učenie). Využívame hlavne tieto osvedčené formy a metódy:

- Individuálny prístup
- Motivačné metódy
- Fixačné metódy
- Práca vo dvojiciach, skupinová práca
- Didaktické hry, hry zamerané na tvorivosť
- Práca s výukovými programami PC
- Demonštračné metódy
- Slovné metódy
- Hra

Ďalšie pedagogické stratégie:

- skupinová práca
- diferencovanie
- návšteva divadla, galérie, prechádzka do mesta
- vytváranie príjemnej atmosféry
- predmetové súťaže
- doučovanie
- multimedialne programy zážitkové učenie
- kreslenie, písanie krátkeho textu, listu
- projektová práca
- správne techniky učenia sa
- študijné návyky
- spracovanie informácií
- vytrvalosť v učení - oddychové, pohybové cvičenia
- problémové situácie
- skupinové posedenia

Vedomosti, ktoré žiak nadobúda vo vyučovaní vie konkrétne a prakticky využiť aj v ďalších predmetoch a v každodennom praktickom živote.

3.6. Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sú realizované formou integrácie obsahu tematických okruhov jednotlivých prierezových tém do vzdelávacieho obsahu vyučovacích predmetov praktickej školy. Odrážajú aktuálne problémy súčasnosti, sú návodom na ich prevenciu a riešenie, a zároveň slúžia aj na prehĺbenie základného učiva. Majú prispieť k tomu, aby si žiaci praktickej školy rozšírili rozhľad, osvojili určité postoje, hodnoty a spôsoby rozhodovania. Tak prispievajú ku komplexnosti vzdelávania žiakov a pozitívne ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov.

Jednotlivé témy sú zapracované v učebných plánoch jednotlivých predmetov.

Prierezové témy	Skratka
Osobnostný a sociálny rozvoj	OSR
Enviromentálna výchova	EnV
Mediálna výchova	MEV
Multikultúrna výchova	MUV
Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke	DOV
Ochrana života a zdravia	OŽaZ
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	TPPZ
Regionálna výchova	REV

4. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

- Hodnotenie žiakov
- Hodnotenie pedagogických zamestnancov
- Hodnotenie školy

4.1. Hodnotenie žiakov

Cieľom **hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu č.34/2011 na hodnotenie žiakov v praktickej škole a vnútorného metodického usmernenia na hodnotenie žiakov praktickej školy.

Na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia budeme využívať nasledujúce postupy:

- a) Pri verbálnej forme kontroly úrovne osvojenia poznatkov bude uprednostňované prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom (na predchádzajúcej hodine). Pri verbálnej kontrole budú zisťované a hodnotené najmä osvojené základné poznatky.
- b) Písomnou formou budú kontrolované a hodnotené osvojené základné poznatky prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém. Pri praktických aktivitách bude využívané slovné hodnotenie praktických zručností, optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka.
- c) Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.
- d) Hodnotenie a klasifikácia žiakov v rámci školského vzdelávacieho programu bude prebiehať v rámci už zavedených foriem hodnotenia žiakov na škole.

4.2. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov sa bude realizovať každoročne v auguste, kde sa zhodnotí práca učiteľa za celý školský rok. Pri hodnotení sa kladie dôraz na tieto oblasti:

- pozorovanie (hospitácia);
- rozhovor;
- výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod);
- sledovanie pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa;
- hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.;
- hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy;
- vzájomné hodnotenie učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“);
- činnosť v záujmových útvaroch;
- reprezentácie školy na verejnosti;
- prípravy a výsledkov na olympiádach a súťažiach organizované MŠ SR, zriaďovateľom;

- práca so žiakmi s IVT potrebami;
- pomoc pri materiálne technickom vybavení školy - získavanie sponzorov;
- hodnotenie práce učiteľov žiakmi (prostredníctvom žiackeho parlamentu), rodičmi
- účasti na príprave a realizácii projektov v prospech školy;
- zveľad'ovanie areálu školy a tried.

4.3. Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené. A preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠVP.

Dôraz je kladený na dve veci:

- ✓ konštatovanie úrovne stavu;
- ✓ zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ✓ Ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti.
- ✓ Posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v štátnom vzdelávacom programe.
- ✓ Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

Monitorujeme pravidelne:

- ✓ Podmienky na vzdelanie
- ✓ Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- ✓ Prostredie - klíma školy
- ✓ Priebeh vzdelávania - vyučovací proces- metódy a formy vyučovania
- ✓ Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- ✓ Výsledky vzdelávania
- ✓ Riadenie školy
- ✓ Úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je:

- ✓ Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- ✓ Kvalita primeraných výsledkov

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- ✓ Dotazníky pre žiakov a rodičov
- ✓ Dotazníky pre absolventov školy
- ✓ Analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach
- ✓ SWOT analýza

Každoročné zhodnotenie kvality a úrovne školy je obsiahnuté vo vyhodnocovacej správe o výchovno-vzdelávacej činnosti a výsledkoch školy za daný školský rok.

4.4. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a ostatných zamestnancov

Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a ostatných zamestnancov sú uvedené v celoročnom pláne kontinuálneho vzdelávania školy.

5. Učebný plán školského vzdelávacieho programu

Názov a adresa školy	Spojená škola, Opatovská cesta 97, 040 01 Košice
Názov ŠKVP	Vzdelávací program pre praktickú školu
Kód a názov ŠVP	710214448 Vzdelávaním dajme šancu všetkým žiakom
Kód a názov učebného zameranie	6492000 domáce práce
Stupeň vzdelania	ISCED 2C - nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna

Učebný plán pre praktickú školu

ISCED 2 C

Kategoríe a názvy vyučovacích predmetov		Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku			
		1.	2.	3.	Spolu
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE					
		27			
Vzdelávacia oblasť	Predmet				
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	1+1	1+1	1+1	3+3
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	2	6
Človek a spoločnosť	výchova k mravnosti a občianstvu	1	1	1	3
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	3
	výtvarná výchova	1	1	1	3
Zdravie a pohyb	zdravotná telesná výchova	2	2	2	6
ODBORNO-PRAKTICKÉ PREDMETY					
		33			
rodinná výchova		1	1	1	3
zdravotná výchova		2	2	2	6
ručné práce a šitie		1+2d/+1ch	1+2d/+1ch	1+2d/+1ch	3+6d/+3ch
príprava jedál a výživy		3	3	3	9
domáce práce a údržba domácnosti		1+1d/+2ch	1+1d/+2ch	1+1d/+2ch	3+3d/+6ch
VOLITEĽNÉ PREDMETY					
		21			
pomocné práce v administratíve		1	1	1	3
pestovateľské práce		2	2	2	6
výroba keramiky		3	3	3	9
regionálna výchova		1	1	1	3
Spolu:		27	27	27	81

Poznámky k učebnému plánu:

- a) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 26 hodín a maximálne 28 hodín; za celé štúdium minimálne 78 hodín, maximálne 84 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v praktickej škole sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, výchovno-vzdelávacie kurzy, atď..
- b) Trieda sa môže pri vyučovaní odborných a profilujúcich predmetov deliť na skupiny podľa súčasne platnej legislatívy.
- c) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet zdravotná telesná výchova (pre žiakov s telesným postihnutím zdravotná telesná výchova). Predmet možno spájať do viachodinových celkov.
- d) Štruktúra voliteľných vyučovacích predmetov je v plnej kompetencii riaditeľa školy. V rámci stanoveného počtu hodín sa môžu vyučovať voliteľné predmety jednotlivo alebo v účelnej kombinácii. V ďalšom ročníku sa výber voliteľných predmetov môže zmeniť.
- e) Obsah voliteľných - profilujúcich predmetov sa preberá v konkrétnej pracovnej činnosti. Žiaci navštevujú konkrétne alebo štylizované pracovisko, kde nacvičujú pracovné činnosti, ktoré budú potrebovať v chránenom pracovisku. Aj pri nácviku sa odporúča vykonávať zmysluplnú činnosť.
- f) Sústavu voliteľných predmetov môže riaditeľ školy doplniť podľa personálnych a materiálnych podmienok školy, podľa podmienok regiónu, prípadne záujmu žiakov. V prípade iného voliteľného predmetu je potrebné vypracovať rámcové učebné osnovy a požiadať Ministerstvo školstva SR prostredníctvom Štátneho pedagogického ústavu v Bratislave o ich schválenie.
- g) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu praktickej školy. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania. Disponibilné hodiny zohľadňujú záujmy žiakov, rodičov a potreby regiónu, ako aj personálne a priestorové podmienky školy. Disponibilné hodiny posilňujú umožňujú dôkladnejšiu prípravu na vzdelávanie. Ďalej umožňujú efektívne využitie medzipredmetových vzťahov na vyššej úrovni. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov), na začlenenie špecifických predmetov alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sa môžu využiť na všeobecné vzdelávanie, odborné-praktické alebo na rozšírenie voliteľných predmetov.